

behandle det Forslag, som er taget ud af hele Rækken og forelagt os, nemlig Takstloven, og der mener jeg, at det bør behandles, fordi jeg anser det for paatrængende nødvendigt. Jeg tror, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipson) havde Ret i sin Paavisning af Statsbanernes Administrations Udtalelser, som vi for øvrigt vel alle kende, Udtalelser, som gaa ud paa at bevise, at det ikke eller i alt Fald kun i ringe Grad er de lave Takster, altsaa Takstnedsættelsen i 1896, som er Aarsag til det daarlige økonomiske Resultat af Statsbanedriften. Jeg tror, det er ganske rigtigt, at det bliver paavist, fordi jeg finder det naturligt, at Statsbaneadministrationen maa have Ret til at høres; den maa have Lov til at fremsætte de Grunde, den mener at kunne fremsætte til Belysning af den ulyksalige Tilstand, vi komme ind i, nemlig at Statsbanedriften ikke kan betale sig. Det er ganske naturligt, om end jeg ikke er saa overbevist som Statsbaneadministrationen om, at Taksterne ingen Indflydelse have haft paa det daarlige Resultat. Men lad det nu være, som det er, lad det være uden de lave Taksters Skyld, at vi ere komne til den daarlige økonomiske Tilstand, saa skønner jeg dog ikke, at der er fremsat — jeg har heller ikke hørt, at det er sket fra anden Side, heller ikke fra Statsbanernes Side — noget brugeligt Forslag til en Ændring af den daarlige økonomiske Tilstand, uden netop dette igennem højere Takster at komme til lidt større Indtægter.

Jeg har ganske endnu, som jeg altid har haft, den Tro, at Hunden egentlig ligger begravet et andet Sted. Jeg har endnu, som jeg altid har haft, det Indtryk, at Indtægten af vore Statsbaner egentlig er ganske respektabel, men at det er Udgifterne, der efterhaanden ere voksende os alle over Hovedet, at det er Udgifterne, der skulle bringes ned, men det er indlysende, at det sidste er langt vanskeligere end det første. Man kan med et Pennestrøg tilvejebringe forøgede Indtægter, d. v. s. naar man er nogenlunde forsigtig med dette Pennestrøg, ellers kunde det ogsaa blive til formindskede Indtægter, men man kan med et Pennestrøg — som sagt med Forsigtighed — tilvejebringe større Indtægter. Man kan derimod ikke med et Pennestrøg tilvejebringe en Tilstand, der i nogen som helst nævneværdig Grad formindsker Udgifterne. Det er det, der er det vanskelige, og naar vi ikke kunne det, saa skønner jeg ikke rettere, end at saa maa vi benytte den Udvej, der

staar os aaben: at gaa til en Forhøjelse af Jernbanetaksterne.

Nu hørte jeg i Fredags af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipson), at det ærede Medlem betragtede det som noget ganske forfærdeligt, at vi indtil 1896 havde levet, som han sagde, i provisoriske Tilstande, fordi vi ingen lovbundne Takster havde for Jernbanedriften, og at vi nu atter i Fjor vare komne ud i samme provisoriske Tilstande. Det ærede Medlem mente, at det betegnede et Jernmod hos dette Ting at gaa til en saadan Mulighed, som at Loven hørte op uden at nogen ny Lov kom i Stedet. Deri er jeg ganske uenig med det ærede Medlem. Det er nemlig noget — det maa det ærede Medlem have overset — som ikke er ejendommeligt for os og slet ikke noget, der kan kaldes provisoriske Forhold, at man ikke har lovfæstede Jernbanetakster. Saa-danne findes nemlig ikke i de fleste Lande — i alt Fald fandtes de ikke i 1896, da man vedtog Takstloven her — da var Danmark omtrent det eneste europæiske Land, der havde lovbundne Jernbanetakster. Ellers fastsattes de saa godt som overalt og fastsættes til Dels endnu den Dag i Dag i mange af de store europæiske Lande fuldstændig uafhængig af Lovgivningsmagten.

Heller ikke er jeg enig i den Udtalelse, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds lige i Begyndelsen tillod sig. Den maa jeg rette lidt paa af Hensyn til den afdøde daværende Indenrigsminister. Jeg tror ikke, at afdøde Indenrigsminister Ingerslev havde fortjent det Skudsmaal, som det ærede Medlem gav ham, idet han sagde, at „det gjaldt for os“ — altsaa for Folketinget — „at rykke et Stykke offentligt Liv bort fra ministeriel Absolutisme over til konstitutionel Kontrol“. Han siger endvidere, at det var et Jernmod, som hørte til i Fjor for at gaa ind i disse uordnede Tilstande paa ny, som vi en Gang vare blevne rykkede ud af. Jeg maa sige til det ærede Medlem, at han har ikke i tilstrækkelig Grad skaffet sig Underretning om, hvad det var, der gik for sig i Halvfemserne forud for Takstlovens Tilvejebringelse. Det var ingenlunde saaledes, at Folketinget tiltvang sig en Takstlov af den daværende Indenrigsminister. Den daværende Minister forelagde af sin egen fri Vilje Takstloven, han strakte sig til det yderste for at opnaa Enighed mellem de to Ting om Takstlovens Indhold. Han gjorde maaske — det var jo omtrent det sidste offentlige Hverv, han